

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

BENICARLÓ

EL BAIX MAESTRAT

ACADEMIA
VALENCIANA
DE LA LLINGÜA

AJUNTAMENT
DE BENICARLÓ

INSTITUT CARTOGRÀFIC VALENCIÀ

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Lingüísticotècnics

RECALL I TEXT
Anna Calvo Bermejo
Romà Senar Lluch

GRAFISME
Esperança Martínez Molina

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Benicarló, 222

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Benicarló

ISBN: 978-84-482-6229-7

Depòsit legal: V-854-2018

Impressió: gràfiques **vimar**

Alqueria de Regal, 11 • Tel. 96 199 63 30 • Píscaros • València

www.avl.gva.es

BENICARLÓ

Benicarló és una població de la comarca del Baix Maestrat. Limita al nord amb Vinaròs; a l'oest, amb Càlig; al sud, amb Peníscola, i a l'est s'obri a la mar Mediterrània. El terme municipal, amb una extensió de 47,86 km², se situa sobre una gran plana sedimentària i no té grans pendents ni accidents orogràfics. Els rius tenen una trajectòria perpendicular a la costa, tot i que el cabal d'aigua no és constant.

La gran fertilitat del terme, els pendents suaus d'esta plana i l'aprofitament de l'aigua del subsòl, són elements que han afavorit durant segles l'activitat agrícola de la zona. En l'actualitat, l'agricultura de regadiu és un dels principals motors econòmics de la població, entre els quals destaca el conreu de la carxofa, producte amb denominació d'origen. A este important sector cal afegir el de la pesca, el turisme i la indústria (sobretot, la del moble i la química).

Els orígens de Benicarló es remunten als ibers, tal com evidencien els jaciments del puig de la Nau i de la Tossa, importants poblaments prehistòrics que van tindre la seua esplendor entre els segles IV i VI a. C. A pesar d'això, la primera referència a l'actual Benicarló apareix amb l'alqueria àrab de Beni-Gazló o Bani-Gazlum. El 14 de juny de 1236, esta alqueria va passar a mans cristianes, després que Jaume I li atorgara la carta pobla, a fur de Saragossa i amb jurisdicció del castell de Peníscola; des d'aleshores el poble serà conegut com a *Benicastló*.

A partir d'esta concessió a trenta repobladors, Benicastló va començar a adquirir una certa entitat com a població i en 1359 es va independitzar de Peníscola. L'any 1523, per la seua lleialtat a l'emperador Carles I i a l'Orde de Montesa, es va concedir «el título de villa a Benicarlón». Ja en el segle XX, en 1926, el rei Alfons XIII va atorgar a la vila el títol de ciutat.

Pel que fa a la demografia, en 1794 Benicarló comptava amb 1.300 veïns. Des d'aleshores, la població va començar a créixer en una línia ascendent, que es va detindre a principis del segle XX per la crisi en el cultiu, la producció i l'exportació de vi. A partir de 1930, es va estabilitzar el creixement demogràfic. El 2017, Benicarló tenia 26.429 habitants.

Les festes patronals del mes d'agost i les Falles són les celebracions més emblemàtiques del municipi. També la festa centrada en el món de la carxofa i la seua gastronomia, que cada any s'esdevé al mes de gener. D'altra banda, al voltant del 17 de gener té lloc la festa més tradicional, la Fira de Sant Antoni, amb la fira agrícola, la foguera i la cavalcada dels carros.

ELEMENTS FÍSICS

Orografia

Coll de la Caseta d'en Serra
Coll de la Malea de Març
Coll de la Tossa
Fondo del Surrac
la Tossa

Malea de Març
Malea de Pere Artola
Pla de les Ribes
Pla de Méier
Puig de la Nau

Relleu litoral i marítim

Llosa del Surrac
lo Munt de la Terra
Platja d'Aiguadoliva
Platja de la Caracola (o de
l'Era)
Platja de la Mar Xica
Platja del Gurugú
Platja del Morrongo
Platja del Surrac

Punta d'Enterra
Punta del Riu
Punta del Surrac
Roca de la Galera
Roca Timonera
Roques de la Barbada
Roques del Déntol
Roquetes del Gurugú

Hidrografia natural

Barranc d'Aiguadoliva
Barranc de Pàndols
Barranc de Soriano
Barranc del Surrac

Rambla d'Alcalà (o lo
Barranquet)
Rambla de Cervera (o Riu Sec)

Hidrografia artificial

Aljub de la Sotada (o de la
Pistola)
Aljub del Camí Vell de Càlig
Aljub del Mas
Aljub del Puig (o de Castellano)
Bassa
Bassa de Sales
Bassa de Soriano (o Redona)

Bassa del Marqués
Bassa del Puig
Bassa Seca
Basseta del Bovalar
Pou Artesà
Pou de la Sotada
Séquia de la Sotada
Séquia de Tamanya

Partides i paratges

Aiguadoliva
Finca del Marqués de Benicarló
Hort de les Flors
Hort del Mestre de Música
la Bisbala
la Carrasca
la Cervellona
la Sotada
la Vallesa
les Alcores
les Covatelles
les Foies
les Planes
les Ribes
les Solades
lo Bovalar

lo Collet
lo Convent
lo Mas d'en Rei
lo Mas de Fabra
lo Mas de Puilar
lo Palmar
lo Pövet
lo Puig
lo Riu
lo Surrac
los Clotals
Racó de Querolet
Sanadorlí
Sant Gregori
Sobrevela
Vilaperdig

PRESENCIA HUMANA

Poblament

Benicarló
Casa de Fontcuberta
Casa de Pareja
Caseta d'en Serra
Caseta de Boleo
Corral d'Emo
Corral d'Eusebi
Corral de Conill
Corral del Boticari
Corral del Petequillo

Corral Nou
Mas de Cardona
Mas de Castellano
Mas del Caduf
Mas del Marqués de Benicarló
Urbanització Corral del
Petequillo
Urbanització del Surrac
Urbanització La Mar Xica
Xalet dels Palau

Vies de comunicació

Assagador de la Basseta
Assgador de la Ratlla de Terme
Camí d'Aiguadoliva
Camí d'Artola

Camí d'en Cobert
Camí d'Ulldecona
Camí de Don Julio
Camí de Ferran

Camí de Genar
Camí de l'Heretat d'en Serra
Camí de la Basseta del Bovalar
Camí de la Bisbala
Camí de la Finca del Marqués
de Benicarló
Camí de la Fossa d'en Pastor
Camí de la Mar Xica
Camí de la Ratlla del Terme
Camí de la Sequieta
Camí de la Sucreta
Camí de la Tossa
Camí de la Volta
Camí de les Alcores
Camí de les Foies
Camí de les Planes
Camí de Rito
Camí de Sant Gregori

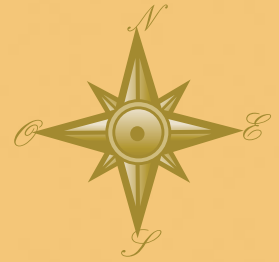
Camí de Sant Jordi
Camí del Marge dels Flares
Camí del Mas d'en Rei
Camí del Mas de Fabra
Camí del Mestre de Música
Camí del Puig de la Nau
Camí del Rajolar
Camí del Riu
Camí dels Hermanos
Camí dels Mallols
Camí dels Moliners
Camí Vell de Càlig
Camí Vell de Peníscola
Camí Vell de Sant Mateu
Carretera de Càlig
Carretera de Càlig a Vinaròs
Entrador de Capuro
Ferrocarril València-Barcelona

Altres llocs d'interés

Camp de Tir
Caseta de Volta
Cementeri
Circuit de Motocròs
Club de Tennis
Creu de Pàndols
Drassanes
Ermita de Sant Gregori
Ermita del Rocío
Ermita dels Sants Abdó i Senent
Estació
Forn de Calç
Instal·lacions Esportives
Llotja
Mas de Fabra
Molló

Molló de la Ratlla del Terme
Parador Nacional
Parc de Bombers
Pedrera del Puig
Poblat Ibèric de la Tossa
Poblat Ibèric del Puig de la Nau
Polígon Industrial Carretera de
Càlig
Polígon Industrial El Collet
Polígon Industrial El Palmar
Port de Benicarló
Subestació de Transformació
Elèctrica
Torre de Don German
Zoo d'Aus

Elements físics

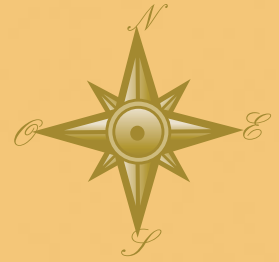
TERME DE VINARÒS

TERME DE CÀLIG

0 300 600 1.200 1.800 2.400 3.000 Metres

Presència humana

TERME DE VINARÒS

TERME DE CÀLIG
Carretera de Càlig a Vinaròs

TERME DE PENÍSCOLA

N-340

Benicarló

MAR MEDITERRANI

